

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 791. Quænam igitur loca hodie dum sepulturæ deputata sint, aut deputari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

TITULUS XXVIII.

De Sepulturis.

CAPUT I.

De loco Sepulturis destinato, eoque concedendo aut denegando, deque jure interveniendi funeribus & participandâ portione Canonica debitâ ratione funeris.

Quaest. 790. Sepultura quid sit?

R Esp. Sepultura juxta *Can. Aurum. caus. 12. q. 2. & c. 3. h. t.* accepta pro loco in quo cadavera sepeliuntur (dum aliis etiam sumitur pro jure sepeliendi corpora mortuorum. Arg. *Clem. 2. b. t.* uti & pro actu, officio, ritu impenso corporibus humanis juxta *c. 105. caus. 1. q. 1.*) describi potest cum *Gl. in C. 14. caus. 13. q. 4. v. Siterram & Abb. in rub. h. t. num. 1.* quod sit locus religiosus ex eo, quod sit autoritate publicâ & benedictione Episcopi ad sepulturam fidelium deputatus. Tametsi enim olim & hodieum adhuc juxta jus civile. *L. 2. c. de religiof. & sumpt. funer. §. nullius. & §. religiosum. Inst. de rer. divis.* ex eo præcisè evaderet locus religiosus, ita ut piâ reverentiâ dignus extra commercium esset adeoque vendi nequiret, quod eo corpus hominis mortui (vel etiam ossa illius aut solum caput tantquam pars principalis hominis, non verò alia illius partes, ut *Lauterb. in ff. cit. tit. §. 6. cit. l. 44. tit. eod.*) illatum & humatum fuerit (intellige eo fine ut ibi perpetuò sepultum permaneat, ita ut, si cadaver ibi solum deponatur, & ad certum tempus humetur, transferendum postmodum aliò, locus per hoc Religiosus non fiat. *L. 40. ff. l. 10. c. h. t. Lauterb. l. cit. §. 8. Pirh. h. t. num. 2.*) ab eo qui in eo fundo ibi sepeliendi jus plenum & liberum & in solidum habet. Quale quia non habet Dominus proprietarius, si alius in eo usufructum habet, ei non licet ibi sepelire mortuum, ita ut per hoc locus ille efficiatur religiosus. *Lauterb. §. 4. citat. l. 2. §. 7. ff. h. t.* eò quod per sepulturam illam conditio usufructuarii redderetur deterior. Dum hoc ipso, quod fiat religiosus, eximitur ab usufructu, uti nec in eo constitui potest amplius servitus alia. v. g. itineris, ut *Idem. juxta cit. L. 2. §. 8.* quamvis & talis locus (intellige non quidem totus fundus sed spatium illius, quod corpus occupat ut *Lauterb. cit. §. 6. in fine.* accipiendo tamen hoc ipso cum aliqua latitudine) evaderet religiosus, si ibid. sepeliretur mortuus ab alio, qui Dominus illius fundi non est, sciente & non contradicente Domino. Verùm licet hæc ita sint de Jure Civili Romano, adeoque antiquitas hac ratione autoritate etiam privatâ locus reddi poterat religiosus, de quo vide fuscè agentem *Muller. ad ff. de religiof. & sumpt. funerum th. 69. & seq.* id tamen Jure Canonico non procedit, utpote secundum quod non ideo talis locus habet rationem sepulchri seu sepulturæ nec loci religiosi. ut cum *Gl. cit. in can. 14. Abb. in c. penult. h. t. num. 4. Molin.*

Tom. 2. de 7. & 7. d. 214. num. 3. Pirh. l. c. Lauterb. l. c. §. 9. qui tamen addit, hoc jus Episcopale in terris Augustanæ Confessionis translatum esse in Principes per pacificationem Ecclesiasticam, ita ut hodie in eorum territoriis cæmeteria & dormitoria istiusmodi ab omni illuvie munda muris seu sepimento inclusa per Magistratum Ecclesiasticum seu Consistoria constituantur. De quo tamen posteriore, num ea loca ab istiusmodi Consistoriis non Catholicis constituta mereantur nomen religiosorum in sensu Juris Canonici, rectius statues exsequentibus: ubi qui nomine fidelium veniant.

Quaest. 791. Quænam igitur loca hodieum sepulturæ deputata sint & deputari possunt.

R Tametsi olim jure Romano iustissima de causa prohibitum corpora adeoque statui istiusmodi loca ad sepeliendum intra Civitates, etiam sub pena 40 aureorum. *L. 12. c. h. t. L. 3. §. 5. ff. de sepulch. viola.* idque, ut ibi dicitur, ne communitates factore inficerentur, quin etsi hodieum extra urbes locis ab Ecclesiis remotis pro urbibus magnis ac præcipuè pro sepeliendis peste defunctis cæmeteria constituti soleant, regulariter tamen usus & laudabilis consuetudo obtinuit, ut non nisi prope Ecclesias in ejusdem atrio, porticu, aliòve terra spatio constituta habeantur juxta *Can. 15. caus. 13. q. 2.* ex ea etiam ratione, ut Sacrificiorum in Ecclesiis oblatorum participes fierent ac ingredientium Ecclesias caritas ad fundendas pro requiescentibus ibidem defunctis excitaretur, quin & ipsi adeuntes Ecclesias commonefierent mortalitatis & futuri exitus sui juxta *can. 17. caus. 13. q. 2.* & *D. Chrysof. Homil. de fide & leg. natur.*

In ipsis verò Ecclesiis, præsertim prope altare, etsi per *cit. can. 15. & can. 18. ead. caus. & q.* prohibitum sepeliri quæpiam, exceptis Episcopis, Abbatibus, dignis Presbyteris & fidelibus Laïcis (per quos posteriores intelliguntur Laïci sanctitatis famâ & miraculis clari, ut *Gl. in cit. can. 18. v. fideles*) hodieum tamen consuetudine, quin & jure nimirum. *c. 5. & 6. h. t.* introductum, ut ibidem etiam sepeliantur quicumque Catholici, tam Laïci, quam Clerici, quamvis abusus illum hodie in locis aliquibus vigentem, ut soli divites & honoratiores sepeliantur in Ecclesiis, cæmeteriis, extra illas, pauperum sepulturæ relictis, inter alios graviter reprehendat, & eliminandam demonstret *Van Elpen. p. 2. tit. de sepult. c. 2. num. 34.* citatis in hunc finem

fufis

fuis decretis & textibus (quos legere est apud Reiffenst. *h. t. num. 7.*) Conciliorum recentiorum Rothomagensis de anno 1581. & Rhemensis de anno 1583, uti & Rituali Romano edito sub Paulo IV. unde ibi, ubi ejusmodi decreta synodalia extant, non licere sine expressa licentia Episcopi sepelire in Ecclesia mortuos, & intuitu eorum Decretorum Episcopos debere vigilare, ut in suis Diocesis tollatur istiusmodi abusus, addit Van Espen. *l. c.*

Quest. 792. Quibus locis competat jus sepulturae, ut ibidem defunctorum corpora sepeliri possint aut debeant.

R Esp. Tameñi jus hoc de jure communi antiquo competere solis Ecclesiis Parochialibus, seu populum curamque & jus parochiale adeoque & intentionem fundatam habentibus, ita ut in iis earumve cœmiteriis omnes Parochiani sepeliri, non tantum possent; sed & deberent; nisi probaretur defunctum habere sepulchrum majorum, aut alibi sibi sepulturam elegisse. ut Arg. *c. 1. 3. 10. c. 2. in 6. h. t. cum communi Abb. in c. certificari. h. t. num. 7. c. 8. Sylv. V. sepultura. q. 3. Mol. tr. 2. de f. & f. D. 214. num. 71. Pirh. h. t. num. 29. non secus ac ibidem Sacramenta obire, verbum Dei audire, aliaque officia pastoralia recipere Parochiani debebant Arg. *Clement. §. verum. h. t.* his non obstante *v. ubicunque. caus. 13. q. 3. de sumpto ex Concil. Tiburiens. statuente, ut si fieri posset, sepeliatur quis in Ecclesia Episcopali vel in Ecclesiis Monasteriorum, ubi religiosa degit congregatio; cum hic textus, ut Pirh. cum Abb. in c. 3. h. t. not. 1. intelligi debeat de Monasteriis habentibus populum. Nihilominus postmodum ex speciali Sedis Apostolica privilegio jus idem in suis Ecclesiis & cœmiteriis faculares & alio sepeliendi, concessum religiosis. Ac primò quidem Ordini Prædicatorum & Minorum S. Francisci, insertumque ipsi juri communi, nimirum per *Clem. 2. & Extrav. 2. h. t.* dein etiam Augustianis & Carmelitis aliisque Religiosis, partim per speciale quoque privilegium, et si id juri communi non insertum, per privilegiorum communicationem, ut videre est in *Compend. privileg. Societ. V. sepultura. Abb. in cit. c. certificari. num. 8. Mol. l. c. Pirh. num. 30. Donat. Tom. 3. prax. regular. tr. 9. q. 8. num. 2. Rodriq. Tom. 3. qq. regul. q. 58. a. 3. Religiosis tamen invitis, vel sine expressa licentia superioris regularis fieri apud eos nequit hæc sepultura, aut celebrari processiones, funebria, & exequiæ, ob privilegia plurium Pontificum iis desuper concessa, de quibus vide Reiffenst. *h. t. n. 31.* quæ tamen facultas concedendi sepulturam in templis Societatis reservata est Generali ejusdem juxta institutum. De cætero privilegium hoc seu jus sepeliendi quibusvis locis in tota Ecclesia concedere potest solus Papa & Legatus de latere intra suæ legationis Provinciam. Pirh. *h. t. num. 31. cum Barbof. de off. paroch. c. 26. num. 9.* Episcopus quoque & quasi Episcopalem jurisdictionem exercens intra suam Diocesis vel Territorium, sed non nisi iusta de causa & accedente consensu, utpote quo eget in expediendis arduis, quale quid est concessio dicti juris in præjudicium Ecclesiæ Parochialis, cui id aliàs privativè competeat, ut Pirh. *l. c. cum Abb. & Molin. ll. cit.****

Quest. 793. An & qualiter in istiusmodi locis habentibus jus vel privilegium sepeliendi defunctos stabilem quis sepulturam seu proprium sepulchrum habere possit, & ex cujus concessione.

1. R Esp. Ad primum: patet experienciã posse aliquem in dictis locis habere sepulchrum commune familiæ, pro se nimirum, uxore, liberis per lineam masculinam descendantibus; et si hæredes non sint: ita proprium (non quidem in hoc sensu, ut ipse dominium illius spatii sepulchralis habeat; cum loca sacra & religiosa esse nequeant in alicujus dominio; sed quòd in eo alius extraneus sepeliri non possit. Pirh. *n. 33. Navar. L. 3. conf. 1. h. t. quod proinde familiare dicitur, seque non extendit ad affines & cognatos, quippe qui non domini esse dicuntur familiæ, ut Pirh. n. 34. juxta L. familiare §. 1. seq. H. de Relig. & sumpt. funer. l. 4. c. 13. c. eod. vel etiam habere potest sepulchrum hæreditarium, pro se nimirum & hæredibus suis, et si hi extranei sint, duratque jus licitè ibidem sepeliendi solos, qui de familia aut hæredes sunt, quam diu tales supersunt, ita ut extinctã totã familiã aut hæredibus deficientibus, Ecclesia aut Prælatus illius concedere possit aliis. quin etiam ut Pirh. *num. 4. citatis pro hoc Abb. in c. penult. h. t. n. 5. Sylv. V. sepult. q. 2. dicto 3. Barbof. de off. Episc. c. 76. num. 12.**

2. R Esp. Ad secundum: Sepulchrum in dicto sensu proprium concedi non posse sine autoritate Episcopi, sed neque cum illa, sine consensu Capituli; eò quòd, licet per talem concessionem non transferatur rei seu loci ad sepulchrum deputati dominium, transferatur tamen usus illius, & jus sepeliendi, quod fieri nequit sine forma & solemnitate requisita ad alienationem rerum Ecclesiasticarum, id inquam astruit Pirh. *h. t. num. 33. verum tamen non video, cur non & ipsi religiosi gaudentes dicto privilegio sepeliendi apud se defunctos concedere possint apud se sepulchrum proprium familiare pro se suisque de licentia suorum Superiorum regularium, puta Abbatis, Prioris, Generalis, accedente saltem consensu Capituli, si quod habent, absque recurso speciali ad Episcopum seu Ordinarium, pro ut ipsum expressè tradit Pirh. *n. 34.**

Quest. 794. An pro concessione sepulchri seu habenda in loco aliquo sepultura præcipuè familiari dari & accipi quid possit.

1. R Esp. Primò, secernendo certum à controversis: fundus necdum benedictus liberè emi ac vendi potest eo sine, ut in sepulturam fidelium benedicatur, aut etiam in eo jam consecrato sepulchrum & sepultura privata familiaris habeatur; locus siquidem ille secundùm se res est omnino temporalis & pretio æstimabilis, nec per hoc, quòd à privato deputetur pro habenda ibi sepultura magis definit esse profanus, quàm locus, quem quis pretio acquirit pro construenda in eo Ecclesia ac ita cum communi ac certa tenent Gl. in *c. abolenda h. t. V. Sepultura & Innoc. ibidem. num. 1. D. Th. 2. 2. q. 100. a. 4. ad 3. Suar. L. 4. de simonia. c. 14. num. 17.*

2. R Esp. Secundo: exigere, dare, accipere tantamquam pretium pro habenda sepultura in Ecclesia, commi-